העוצמה שבאמפתיה

מאת: דאבי דומברובסקי

מאי 10, 2021

גם אם זה לא פופולרי להיות שם בשביל הסובבים אותנו או להימנע מתאוות העולם, ברגע שמגלים את העוצמה שבאמפתיה זוכים לגלות את המנהיג שבתוכנו!

הדבר הראשון שהתורה מספרת לנו על האישיות של משה רבינו הוא – “ויצא אל אחיו וירא בסבלותם” (שמות ב, יא). רש”י מסביר, שהוא התמקד בכאבם ונשא את הסבל שלהם בלב שלו. האנושיות של משה רבינו פורצת ממנו החוצה בעוצמה אדירה כבר במשפט ההכרות איתו.

רבי נתן מברסלב מציין (ליקוטי הלכות, ברכות השחר ה) את הנאמר במדרש ויקרא רבה (לז), שם אומר בורא עולם למשה רבינו בעקבות מקרה זה: “אמר לו הקב”ה אתה ישבת לבני סבלותם חייך שאתה עתיד ליישב ולפרש לבני נדריהם.”

וכאן אני חייב לשאול – מה הקשר בין שני הדברים? אני מבין שזה דבר נפלא ללמוד כל הלכה ומצווה שבורא עולם נותן לנו, אבל למה ההזדהות

הרגשית, אותה אמפתיה עוצמתית של משה רבינו לעם שלו מזכה אותו בלימוד המיוחד של ליישב ולפרש נדריהם של בני ישראל?

אולי גם זה יעניין אתכם:

תודה לך השם

תמצאו את הרווח

מעט זה גם טוב

חשבתי ביני לבין עצמי העניין, ובעיקר על אחד מסוגי הנדרים המעניינים שיש – הנדר של הנזיר. הנזיר הוא אדם שנודר, בלי שפנו אליו או חייבו אותו בזה, להדיר עצמו מיין או כל סוג משכר, לא להתגלח כל ימי נזרו (שזה גם לא לגזור את שערו) ולא להיטמא למת. וכשהתורה מדברת על זה היא כותבת: "איש או אישה כי יפלא לנדור נדר נזיר."

המילה "יפלא", פירושה להפריד את עצמו אומר האבן עזרא, נובעת מהשורש פ.ל.א. כלומר, שהוא עושה מעשה פלא על ידי שנודר נדר.

חשבתם פעם על מה הקשר בין לימוד ההלכות והמצוות שנתן לנו בורא עולם, בין אמפתיה והזדהות רגשית עם הזולת לבין המתנה הגדולה שקיבל משה רבינו ***…?***

העולם של ימינו נמצא במרדף תמידי אחרי התאוות, ואילו האדם הזה הוא פשוט פלא בפני עצמו. למה? כי הוא מפריד את עצמו ונמנע ממנעמי העולם, מהרדיפה אחרי התאוות והגשמיות שמציפה אותו. הדבר נכון לגבי כל נדר. אם אדם נודר נדר לתת צדקה או אם נודר לקיים מצווה מסוימת – זהו מעשה פלא, משהו מאוד נדיר.

אני חושב שזו הסיבה שמשה רבינו זכה לקבל מבורא עולם את המתנה הנפלא של הלכות נדרים. באותה מידה שזו תופעה מדהימה – שאדם רוצה להימנע ולהדיר עצמו מהתאוות שלו בעוד שכל העולם תקוע בתוך בוץ תאוות הגוף, זה שווה -ערך ונדיר שמישהו יגלה אמפתיה ואכפתיות כלפי מישהו אחר.

אותה אנוכיות שמפריעה לאנשים במרדף אחרי התאוות, היא זו שתופסת אותם בחכת הנרקיסיזם.

התורה אומרת לנו ש”יצר לב האדם רע מנעוריו”.

העולם של ימינו נמצא במרדף תמידי אחרי התאוות, והאדם הזה הוא פלא בפני עצמו…

זה ידוע, שילדים נוטים להיות אכפתיים רק כלפי עצמם (כי זה טבעם של ילדים). לצערנו, לא מעט אנשים נשארים בשלב הזה של החיים – ילדות, ולא מתבגרים ומשנים את הטבע הזה שמתאים רק לשלב מסוים בחיים!

אם הדבר הראשון שהתורה אומרת על משה רבינו – שהוא היה מלא ברחמים וחמלה כלפי אחרים, זה אומר שמדובר בערך עליון, חיוני והכרחי.

ככל שאדם פחות אנוכי כך הוא גדול יותר. למה? בגלל שהוא דומה יותר בתכונה זו לאלוקים – שהוא נקי מכל אנוכיות. לדאבוננו, זה לא פופולרי להיות יותר בשביל הזולת והסובבים אותנו, בדיוק כמו שזה לא פופולרי, או להיות עדים לכך, שאנשים מדירים עצמם מתאוות העולם הזה.

העוצמה שבאמפתיה ובהזדהות הרגשית שלנו היא הדבר הראשון שמתבקש מכל אחד מאיתנו להפגין, בדיוק כמו המנהיג האמיתי שלנו – משה רבינו.

זו סיבה מספיק טובה שנרבה בתפילות כדי שנזכה להיות פחות אנוכיים ונקדיש את עצמנו לקרבת אלוקים ועבודתו ולסובבים אותנו עם אהבה,

חמלה ורחמים !